

RZECZPOSPOLITA POLSKA
Rzecznik Praw Obywatelskich

Warszawa, 2.03.2011 r.

RPO-664775-III-903/11/TO

00-090 Warszawa   Tel. centr. 22 551 77 00
Al. Solidarności 77   Fax 22 827 64 53

Pan
Jerzy MILLER

Minister Spraw Wewnętrznych
i Administracji

Kierownictwo Biura Rzecznika

Od pewnego czasu do Biura Rzecznika Praw Obywatelskich wpływają skargi dotyczące obniżania policjantom dodatków do uposażenia o charakterze stałym z tytułu przebywania na zwolnieniu lekarskim (głównie długotrwałym). Zastrzeżenia w niniejszej sprawie sygnalizowane są również przez funkcjonariuszy w trakcie wizytacji poszczególnych jednostek Policji przez pracowników Biura RPO.

Według przełożonych właściwych w sprawach osobowych dodatki do uposażenia przysługują policjantowi za faktyczne wykonywanie obowiązków lub pełnienie służby na stanowisku, z którym dodatek ten jest związany, nie zaś z tytułu mianowania na określone stanowisko. Ponadto wysokość dodatku pozostawiona została uznaniu przełożonego, który w zależności od własnej oceny sposobu wywiązywania się przez policjanta z obowiązków służbowych może obniżyć dodatek nie więcej niż o 30% otrzymywanej stawki. Uznaniowość wysokości dodatku służbowego oznacza również, że nawet policjanci wykonujący te same zadania służbowe mogą posiadać dodatek służbowy w różnej wysokości. Taki charakter dodatku sprawia, że policjant nie może skutecznie kwestionować wysokości dodatku, o ile jest ona zgodna z obowiązującymi przepisami. Jednocześnie zgodnie z art. 121 ustawy z dnia 6 kwietnia 1990 r. o Policji (Dz.U. z 2007 r. Nr 43, poz. 277 ze zm.) w razie choroby, urlopu, zwolnienia od zajęć

służbowych oraz w okresie pozostawania bez przydziału służbowego policjant otrzymuje uposażenie zasadnicze, dodatki do uposażenia o charakterze stałym i inne należności pieniężne należne na ostatnio zajmowanym stanowisku służbowym — z uwzględnieniem powstałych w tym okresie zmian, mających wpływ na prawo do uposażenia i innych należności pieniężnych lub na ich wysokość. Niewątpliwie zaś przerwy w pełnieniu służby i nierealizowanie zadań mają - zdaniem przełożonych - wpływ na wysokość dodatku służbowego.

Wątpliwości wzbudza podstawa prawna takiego rozstrzygnięcia tzn. § 9 ust. 2 i 5 w zw. z § 8 ust. 5 pkt 2 rozporządzenia Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z dnia 6 grudnia 2001 r. w sprawie szczegółowych zasad otrzymywania i wysokości uposażenia zasadniczego policjantów, dodatków do uposażenia oraz ustalenia wysługi lat, od której jest uzależniony wzrost uposażenia zasadniczego (Dz. U. Nr 152, poz. 1732 ze zm.). W myśl § 9 ust. 2 powołanego rozporządzenia, przyznanie dodatku służbowego oraz jego wysokość uzależnia się od oceny wywiązywania się przez policjanta z obowiązków oraz realizacji zadań i czynności służbowych, ze szczególnym uwzględnieniem ich charakteru i zakresu oraz rodzaju i poziomu posiadanych przez policjanta kwalifikacji zawodowych. Z § 9 ust. 5 wynika, że w szczególnie uzasadnionych przypadkach dodatek służbowy podlega obniżeniu. Stosownie do § 8 ust. 5 pkt 2 dodatek służbowy można, w zależności od oceny wywiązywania się policjanta z obowiązków oraz realizacji zadań i czynności służbowych, obniżyć nie więcej niż o 30% otrzymywanej stawki.

Jak wynika z treści § 8 ust. 5 cyt. rozporządzenia dodatek służbowy można w zależności od oceny wywiązywania się policjanta z obowiązków oraz realizacji zadań i czynności służbowych, obniżyć względnie podwyższać. Przedmiotowa norma prawna uzależnia zatem obniżenie albo podwyższenie dodatku od oceny nie/podejmowanych przez policjanta określonych czynności konwencjonalnych, przez które należy w w/w przepisie rozumieć „wywiązywanie się z obowiązków oraz realizację zadań i czynności służbowych”. Nieobecność funkcjonariusza w służbie uniemożliwia nie/podejmowanie takich czynności konwencjonalnych. Tym samym dla zastosowania niniejszej normy prawnej konieczna wydaje się obecność funkcjonariusza w służbie i takie jego zachowanie (polegające na

działaniu albo zaniechaniu), które nastawione jest na osiągnięcie umownie przypisanego rezultatu.

Niezależnie od powyższego norma wyższego rzędu, wynikająca z treści art. 121 ustawy o Policji stanowi, że w razie choroby, urlopu, zwolnienia od zajęć służbowych oraz w okresie pozostawania bez przydziału służbowego policjant otrzymuje uposażenie zasadnicze, dodatki do uposażenia o charakterze stałym i inne należności pieniężne należne na ostatnio zajmowanym stanowisku służbowym - z uwzględnieniem powstałych w tym okresie zmian, mających wpływ na prawo do uposażenia i innych należności pieniężnych lub na ich wysokość. Zatem - jak słusznie zauważył Wojewódzki Sąd Administracyjny w Warszawie (wyrok z dnia 4 lutego 2011 r. II SA/Wa 2069/10) - policjant przebywający na zwolnieniu lekarskim zachowuje prawo nie tylko do uposażenia zasadniczego, ale także do wszelkich dodatków o charakterze stałym, a więc także do dodatku służbowego należnego na ostatnio zajmowanym stanowisku. Błędne jest założenie, że zwolnienie od zajęć służbowych z powodu choroby jest okolicznością mającą wpływ na prawo do dodatku służbowego. Tego rodzaju wykładnia jest nieuprawniona i nie daje podstaw do obniżenia dodatku służbowego. Zmiany, o których mowa w art. 121 ust. 1 ustawy o Policji, nie mogą być kwalifikowane w kategoriach zdarzeń takich, jak choroba, urlop, zwolnienie od zajęć służbowych, pozostawanie bez przydziału służbowego.

Wynikająca z art. 121 ust. 1 ustawy o Policji norma prawna stanowi niewątpliwie gwarancję i rozwinięcie m.in. wynikającego z art. 99 ust. 1 w zw. z art. 100 cyt. ustawy prawa do uposażenia i jest z nim nierozzerwalnie związana. Prawodawca w art. 121 ust. 2 uznał jednak, iż prawo do uposażenia nie ma charakteru absolutnego i może podlegać pewnym ograniczeniom - w tym, w szczególności ze względu na okoliczności określone w ust. 1. Fakultatywny charakter niniejszego upoważnienia pozostawia Ministrowi Spraw Wewnętrznych i Administracji możliwość ograniczenia niniejszego prawa podmiotowego, zatem *a contrario* nie upoważnia do tego przełożonych właściwych w sprawach osobowych. Skoro Minister Spraw Wewnętrznych i Administracji nie wydał do tej pory stosownego rozporządzenia uznać należy, że prawo do uposażenia (w tym prawo do dodatku służbowego) nie podlega ograniczeniom ze względu na okoliczności wynikające z treści art. 121 ustawy o Policji. Obniżanie dodatków służbowych policjantom przebywającym na zwolnieniach lekarskich bez rzeczywistej podstawy prawnej narusza tym

samym przysługujące każdemu funkcjonariuszowi Policji prawo do uposażenia oraz budzi wątpliwości z punktu widzenia zasady legalizmu.

W świetle powołanych argumentów, na podstawie art. 14 pkt 2 w zw. z art. 15 ust. 1 ustawy z dnia 15 lipca 1987 r. o Rzeczniku Praw Obywatelskich (Dz.U z 2001 r. Nr 14, poz. 147 ze zm.) zwracam się do Pana Ministra z uprzejmą prośbą o zajęcie stanowiska w powyższym zakresie, względnie - jeżeli Pan Minister uzna to za konieczne - o wykonanie upoważnienia ustawowego (art. 121 ust. 2 ustawy o Policji) .

Będę wdzięczny za poinformowanie mnie o zajętym stanowisku, względnie o podjętych decyzjach.

Z poważaniem

Z upoważnienia
Rzecznika Praw Obywatelskich

Stanisław Trociuk
Zastępca Rzecznika Praw Obywatelskich